

SMERNICA
pre stanovenie postupu pri posudzovaní žiadosti
o odpojenie bytu od centrálneho zásobovania teplom
a zriadenie individuálneho zdroja tepla.

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Devínska Nová Ves dňa 18.9.2001 schválilo nasledovné technické, legislatívne a enviromentálne podmienky, ktoré musí splniť žiadateľ o zriadenie individuálneho tepelného zdroja na spaľovanie zemného plynu.

Technické podmienky :

Pri posudzovaní žiadosti o pripojenie odberného miesta, alebo o zmenu príkonu odberných plynových zariadení musí byť žiadateľ oboznámený s technickými podmienkami a požiadavkami, ktoré sú podkladom na vypracovanie a posudzovanie technickej dokumentácie na zriadenie a pripojenie ITZ na plynárenskú sústavu.

Technické podmienky a požiadavky sú jednoznačne determinované príslušnými normami, z ktorých je žiadúce zdôrazniť :

- Všeobecné podmienky a technické požiadavky na odberné plynové zariadenia na svietiplyn a zemný plyn v budovách sú jednoznačne stanovené v STN 38 6441.

Pre umiestnenie hlavného uzáveru plynu sú podmienky SPP stanovené tak, aby bol HUP umiestnený na hranici pozemku a prístupný z verejného priestoru.

- Technické požiadavky a umiestňovanie plynomerov sú vymedzené príslušnými článkami STN 38 6442. Pri informovaní záujemcu o pripojenie ITZ je nutné zdôrazniť, že v zmysle čl.33 tejto normy musí byť plynomer umiestnený na miestach dobre prístupných dodávateľovi plynu, ktoré sú dobre vetrané, alebo vetrateľné a chránené pred nepriaznivým vplyvom poveternostných podmienok.

- V prípade nutnosti inštalácie regulátora tlaku plynu v obytných budovách, resp. bytoch je nutné rešpektovať požiadavky príslušných článkov časti VI. „Pokyny pre umiestnenie a montáž“ STN 38 6443.

- Plynová prípojka a napojenie odberného plynového zariadenia musí byť vykonané v súlade s STN 38 6413.

Každú žiadosť je nutné posudzovať individuálne a vybavovať kladne len v prípade, ak sú splnené nasledovné technické podmienky, resp. požiadavky :

- Technický stav a kapacita príslušnej časti verejného rozvodu plynu a plynovodnej prípojky, vrátane príslušenstva (meradlá, regulátory, armatúry a pod.), vyhovuje požadovaným príkonom, resp. predpokladaným ročným odberom nových spotrebičov.

- Technický stav a kapacita jestvujúceho domového rozvodu plynu, vrátane príslušenstva vyhovuje žiadosti o rozšírenie odberu plynu. Technický stav preukáže žiadateľ predložením projektovej dokumentácie, v ktorej je nutné uviesť údaje o :

- odberoch plynu,

- počte a typoch spotrebičov,

- inštalovaných plynomeroch.

- Technické riešenie navrhovaného ITZ spĺňa požiadavky SN na :

- dispozičné riešenie tepelného zdroja,

- zabezpečenie prívodu spaľovacieho vzduchu,

- odvod spalín do atmosféry a rozptyl emisií do ovzdušia,

- podmienky bezpečnej a spoľahlivej prevádzky.

Legislatívne podmienky :

Hlavnou legislatívnou normou, ktorá usmerňuje postup pri posudzovaní žiadosti o pripojenie ITZ na plynový rozvod v bytoch vykurovaných z SCZT je zákon č. 70/1988 Z.z. o energetike. Tento zákon je postavený na štyroch základných princípoch deklarovaných v základných ustanoveniach :

:

- Každý, kto splní zákonom predpísané podmienky, môže byť držiteľom licencie na výrobu, výkup, rozvod alebo tranzit energie, alebo na výrobu, výkup a rozvod tepla.
- Každý, kto splní technické podmienky a týmto zákonom predpísané podmienky a technické požiadavky, má právo byť pripojený na rozvod (zdroj) energie.
- Každý, kto vyrába energiu alebo disponuje zdrojmi energie, má právo, aby štátom určený výkupca energie vykúpil od neho všetku ním vyrobenú energiu, ak je to environmentálne odôvodnené a pre výkupcu ekonomicky efektívne a technicky možné.
- Ingerencia štátu do podnikania v energetike sa obmedzuje len na nevyhnutnú mieru, t.j. len na zabezpečenie cieľov energetickej politiky štátu a na zabezpečenie opatrení na predchádzanie a odstránenie stavov núdze.

V ďalšej časti sú uvedené ustanovenia energetického zákona, bezprostredne súvisiace s problematikou usmernenia žiadosti o pripojenie ITZ na plynový rozvod.

§ 9 Práva a povinnosti držiteľa licencie :

ods. (1) Držiteľ licencie, ktorý dodáva energiu podľa uzatvorenej zmluvy s fyzickou osobou, alebo právnickou osobou, ktorá energiu odoberá, môže dodávku energie obmedziť, alebo prerušiť v nevyhnutnom rozsahu (okrem iného) :

- f) pri odbere zariadením, ktoré ohrozuje život a zdravie osôb a majetok,
- g) ak odberateľ používa pri odbere energie zariadenie, ktoré ovplyvňuje kvalitu energie v neprospech ostatných odberateľov a nevykonal opatrenia na obmedzenie tohto vplyvu.

ods. (12) Držiteľ licencie na rozvod energie je ďalej povinný :

- a) uzavierať s odberateľom, ktorý spĺňa podmienky podľa tohto zákona a nachádza sa vo vymedzenom zásobovacom území, zmluvu o dodávkach vybraného druhu energie,
- b) na území vymedzenom v licencií bezpečne, spoľahlivo a hospodárne zásobovať energiou každého odberateľa, s ktorým má uzatvorenú zmluvu,
- d) poskytovať odberateľom informácie o možnostiach úsporného využívania energie a o cenách a tarifách.

§ 23 Zriaďovanie, prevádzkovanie a kontrola plynárenských zariadení a odberných plynových zariadení :

ods. (3) Odberné plynové zariadenia zriaďujú a prevádzkujú odberatelia plynu na vlastné náklady.

ods. (4) Zriaďovať nové, rozširovať alebo rekonštruovať odberné plynové zariadenia môže odberateľ plynu len p predchádzajúcim súhlase dodávateľa plynu.

ods. (7) Dodávateľ plynu je oprávnený kontrolovať, či sa pri pripojení a prevádzke odberných plynových zariadení dodržia predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení a podmienky zmluvy o dodávkach plynu.

§ 24 Podmienky pripojenia

ods. (1) Plynovodnú prípojku zriaďuje dodávateľ plynu alebo za podmienok ním určených aj iné oprávnené právnické a fyzické osoby. Náklady na zriadenie plynovej prípojky uhrádza ten, v čí prospech sa zriadila, ak sa dodávateľ plynu a odberateľ plynu nedohodnú inak.

ods. (2) Vlastníkom plynovej prípojky je ten, kto uhradil náklady na jej zriadenie. Odberné plynové zariadenia zriaďujú a prevádzkujú odberatelia plynu na vlastné náklady.

§ 25 Dodávka a meranie plynu

ods. (1) Dodávateľ plynu je povinný dodávať plyn, aj odberateľ plynu

- a) má zriadené odberné plynové zariadenia v súlade s podmienkami pripojenia určenými dodávateľom plynu a v súlade s predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení,
- b) uzavrel zmluvu o dodávke plynu,

- c) má súhlas vlastníka dotknutej nehnuteľnosti,
- d) uhradil dohodnutý podiel na účelne vynaložených nákladoch dodávateľa plynu spojených s pripojením odberateľa plynu a zabezpečením ním požadovanej dodávky plynu.

ods. (7) Podmienky pripojenia, dodávok a merania plynu stanovuje Vyhláška MH SR č. 256/1999, ktorá nadobúda účinnosť 1.11.1999. pri posudzovaní žiadosti o pripojenie ITZ na plynový rozvod je žiadúce postupovať podľa nasledovných paragrafov tejto vyhlášky :

§ 2 Pripojenie :

(1) Žiadosť o pripojenie nového odberného miesta alebo zmenu príkonu odberných plynových zariadení predkladá žiadateľ dodávateľovi plynu (ďalej len dodávateľ) na tlačive, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1 vyhlášky :

V žiadosti uvedie žiadateľ osobné údaje a svoju adresu, ďalej adresu odberného miesta, charakter využitia plynu (varenie, príprava TUV, kúrenie) a predpokladaný ročný odber ZP (typ a počet spotrebičov sa bude riešiť v projektovej dokumentácii). Súčasťou žiadosti je situačný výkres (kópia z katastrálnej mapy).

(2) Dodávateľ na základe žiadosti podľa odseku 1 oboznámi žiadateľ s podmienkami pripojenia odberného miesta, alebo zmeny príkonu odberného plynového zariadenia.

(3) podmienky na pripojenie odberného miesta alebo pre zmenu príkonu odberného plynového zariadenia určí dodávateľ so zreteľom na veľkosť požadovaného príkonu a spoľahlivosť dodávky plynu.

(4) Podmienky, ktoré určí dodávateľ podľa odseku 2 a 3, sú podkladom na vypracovanie a posudzovanie technickej dokumentácie odberného miesta na uzavretie zmluvy o dodávke plynu (ďalej len „zmluva“) pre odberné miesto.

(5) Predpokladom pripojenia nového odberného miesta do prevádzky alebo zmeny príkonu existujúcich odberných plynových zariadení je uzatvorenie zmluvy.

(6) Odberateľ predloží dodávateľovi najneskôr 30 dní pred požadovaným termínom odberu tieto doklady .

§ 3 Dodávka plynu :

(1) Po splnení podmienok na pripojenie nového odberného miesta alebo na zmenu príkonu odberného plynového zariadenia podľa §2 uzavrie dodávateľ s odberateľom zmluvu.

(2) Dodávka plynu je splnená prechodom plynu meradlom dodávateľa, ktoré dodávateľ osadil pre odberateľa.

(3) Plyn je dodávaný v akosti zodpovedajúcej technickým normám, ak nie je zmluvne dohodnuté inak.

(4) Dodávateľ si overí u odberateľa, či počet a typ plynových spotrebičov zodpovedá údajom uvedeným v zmluve.

§ 4 Dodávka plynu pre odberateľov kategórie domácnosť :

(1) Odberateľom kategórie domácnosť je odberateľ odberajúci plyn pre svoju vlastnú potrebu, nie však na podnikateľské účely.

(2) Za odberné miesto sa považuje odberné plynové zariadenie používané jedným odberateľom, do ktorého sa uskutočňuje dodávka plynu z verejného rozvodu plynu meraná jedným meradlom. V prípade pochybností určí odberné miesto dodávateľ.

(3) Pri zmene odberateľa v tom istom odbernom mieste nový odberateľ uzavrie zmluvu a oznámi stav počítadla meradla najneskôr do ôsmich dní od prevzatia objektov, v ktorých je odberné plynové zariadenie; ak túto požiadavku nesplní, zodpovedá za celý odber odo dňa posledného odpočtu plynu vykonaného u predchádzajúceho odberateľa.

(4) Odber plynu meria a účtuje dodávateľ na základe údajov meradla. Odpočet a vyúčtovanie odberu plynu vykonáva dodávateľ najmenej jedenkrát ročne.

(5) Odberateľ platí v priebehu roka mesačne preddavok určený podľa priemernej mesačnej spotreby plynu.

Z príslušných ustanovení energetického zákona vyplýva, že ak žiadateľ o pripojenie ITZ na plynový rozvod splní technické podmienky a týmto zákonom predpísané podmienky a technické požiadavky, má právo byť pripojený na rozvod plynu.

Nevyhnutným predpokladom na zriadenie ITZ je však splnenie príslušných ustanovení stavebného zákona, predovšetkým § 55 – stavebné povolenie na výstavbu ITZ a ďalších legislatívnych noriem, ktoré vymedzuje podmienky pre zriadenie ITZ, ako sú : Občiansky zákonník, Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, Zákon o cenách vrátane vykonávacie vyhlášky, Zákon o ovzduší a ďalšie zákony.

Vykonávanie týchto legislatívnych noriem spadá do kompetencie orgánov štátnej správy, miestnej samosprávy a občianskych združení.

Enviromentálne podmienky :

Základná legislatívny norma podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 92/1996 z 19. marca 1996, ktorou sa vykonáva zákon č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami (zákon o ovzduší), ktorý nadobudol platnosť 1.1.1999, vyžaduje pre energetické zdroje dodržiavanie predpísaných emisných limitov.

Podľa tohoto zákona sú predpísané emisné limity pre energetické zdroje od minimálneho výkonu 200 kW. Výkony kotlov pre vykurovanie štandardných bytov sa pohybujú na úrovni 10 – 30 kW a pre takéto výkony nie sú emisné limity stanovené. Napriek tomu viacerí výrobcovia malých kotlov garantujú hodnoty NO_x a CO na úrovni prístupnej pre kotly s výkonom nad 200 kW. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že zavádzaním malých kotlov na úkor dodávky tepla s SCZT sa nedá očakávať zvýšenie produkcie plyných exhalátov.

Podstatne zložitejší problém súvisí s dodržaním rozptylových podmienok emisií znečisťujúcich látok. prílohy č. 6 a 7 Nariadenia vlády SR č. 92/1996 stanovujú :“Imisné limity pre vybrané znečisťujúce látky, resp. „Podmienky zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok pre nové zdroje znečisťovania“.

Z hľadiska stavebných podmienok viacpodlažných budov sa pre odvod spalín z kotla pre etážové kúrenie najčastejšie volí riešenie s použitím turbokotla a vývodom spalín na fasádu budovy. pri inštalácii viacej ako, dvoch – troch turbokotlov s výduchom spalín nad sebou dochádza ku zvýšenej koncentrácii škodlivín v bezprostrednej blízkosti vyššie položených okien.

Podmienky zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok, vypúšťaných z výdychov plynových spotrebičov s menovitým tepelným výkonom do 30 kW sú uvedené vo Vestníku MŽP SR č. 1/1999. Rozsah platnosti a všeobecné podmienky sú nasledovné :

- Umiestnenie ústia dymovodu na vonkajšiu stenu budov je možné len v technicky odôvodnených prípadoch, keď je problematické odvádzať spaliny na strechu budovy alebo odvod spalín nad strechu vyžaduje neprimerané vysoké náklady.
- Spotrebič zhotovenia B je spotrebič skonštruovaný na priame napojenie na dymovod, ktorý odvádza spaliny mimo priestor v ktorom je umiestnený. Spaľovací vzduch sa odoberá z miestnosti v ktorej je spotrebič umiestnený.
- Spotrebič zhotovenia C je spotrebič so spaľovacím okruhom oddeleným od priestoru, v ktorom je spotrebič umiestnený (prívod spaľovacieho vzduchu a odvod spalín mimo priestoru, v ktorom je spotrebič umiestnený.
- Na vonkajšie steny budovy môže byť umiestnené ústie dymovodu alebo plynových spotrebičov zhotovenia B a C s núteným odvodom spalín alebo s núteným prívodom spaľovacieho vzduchu (s ventilátorom) do menovitého tepelného výkonu 30 kW vrátane a spotrebičov zhotovenia C s prirodzeným odťahom spalín a bez núteného prívodu spaľovacieho vzduchu s menovitým výkonom do 10 kW vrátane, ak sú splnené ďalej ustanovené podmienky.

• Ústie dymovodov nesmie byť umiestnené:

- a) v podchodoch, priechodoch prejazdov v úzkych nepriechodných uličkách,
- b) v miestach, kde sa nad ústím nachádzajú rôzne vyčnievajúce časti,
- c) v rohoch vnútorných dvorov budov, kde nie sú splnené podmienky dostatočného rozptylu spalín a výmeny vzduchu,
- d) vo vetracích šachtách a svetlíkoch,
- e) do lodžií a balkónov,
- f) v priestoroch s nebezpečím výbuchu,
- g) v blízkosti miest, kde sú výrobné sklady alebo sa vyskytujú zápalné a výbušné lázky,
- h) vo výške menšej ako 0,3 m nad povrch terénu.

• V prípade umiestnenia ústia dymovodu spotrebiča s núteným odvodom spalín alebo s núteným prívodom spaľovacieho vzduchu do priestranstva, kde je predpoklad pohybu osôb, musí byť ústie dymovodu umiestnené vo výške najmenej 2,2 m nad úrovňou terénu.

V prípade kladného rozhodnutia o zriadenie vlastného ITZ je potrebné, aby žiadateľ :

- Prerokoval zámer na odpojenie sa od SCZT s vlastními obytného domu, resp. so spoluvlastníkmi (v prípade spoločenstva vlastníkov bytov) a získal súhlas na zriadenie ITZ.
- Prerokoval zámer na odpojenie sa od SCZT s priamym odberateľom (resp. výrobcom tepla, ak je aj priamym odberateľom) tepla, ktorý na zmluvnom základe nakupuje teplo od výrobcu a rozpočítava náklady na dodávku tepla konečným spotrebiteľom. Uzavrel dohodu o odpojení sa od SCZT s ohľadom na podmienky :
  - vykurovanie spoločných priestorov domu,
  - hydraulického vyregulovania vykurovacieho systému,
  - precizovania meracích prístrojov a prípadnú výmenu regulačných prvkov vo vykurovacom systéme SCZT
- Prerokoval technické a ekonomické podmienky pripojenia ITZ na verejný rozvod plynu s príslušným OZ š.p. SPP, vrátane obchodných podmienok nákupu ZP pre kategóriu obyvateľstvo pri predpokladanom vývoji cien ZP na nasledujúcich 10 až 15 rokov.
- Uzatvoril dohodu s OZ š.p. SPP, že uhradí podiel účelne vynaložených nákladov dodávateľa plynu spojených s pripojením ITZ na plynový rozvod. V prípade nutnosti rekonštrukcie plynovej prípojky žiadateľ uhradí OZ š.p. SPP všetky náklady spojené s jej rekonštrukciou.
- Prerokoval žiadosť o zriadenie ITZ z hľadiska koncepcných zámerov v oblasti rozvoja zásobovania teplom a prerokoval technické a legislatívne podmienky na zriadenie ITZ so stavebným úradom príslušného orgánu štátnej správy a miestnej samosprávy.
- Predložil žiadosť o pripojenie nového odberného miesta alebo zmenu príkonu odberných plynových zariadení príslušným OZ š.p. SPP.
- Zabezpečil spracovanie projektovej dokumentácie na zriadenie vlastného ITZ v súlade so stavebným zákonom a nadväzujúcimi vykonávacími predpismi a predložil žiadosť o stavebné povolenie na príslušný stavebný úrad a v prípade kladného výsledku vydanie stavebného povolenia.

Realizácia stavby na zriadenie ITZ.

Najneskôr 30 dní pred požadovaným termínom odberu predloží odberateľ príslušnému OZ š.p. SPP nasledovné podklady :

- a) špecifikáciu odberného plynového zariadenia,
- b) doklad, že montáž odberného plynového zariadenia vykonala oprávnená osoba,
- c) doklad o vykonaní skúšky odberného plynového zariadenia,
- d) súhlas vlastníka nehnuteľnosti s pripojením, ak žiadateľ nie je vlastníkom nehnuteľnosti.

Po splnení podmienok na pripojenie nového odberného miesta alebo zmenu príkonu odberného plynového zariadenia uzavrie dodávateľ s odberateľom zmluvu.

Kolaudácia stavby a vydanie kolaudačného rozhodnutia.

- Spotrebiče zhotovenia C s prirodzeným odťahom spalín a bez núteného prívodu spaľovacieho vzduchu s menovitom tepelnom výkone 10 kW vrátane, môžu mať ústie dymovodu umiestnené pod spodný okraj okien; stred ústia dymovodu od spodného okraja okna nesmie byť menej ako 0,3 m po celej dĺžke okna.
- Za samostatné ústie dymovodu umiestnené na vonkajšej stene sa považuje ústie, kde vzdialenosť k najbližšiemu ďalšiemu ústiu vo vertikálnom alebo horizontálnom smere je viac ako 5 m.
- Za zdvojené ústie (dvoj skupinu) sa považujú dve ústia, ktorých vzájomná vzdialenosť v horizontálnom a vertikálnom smere je 5 m a menej.
- K jednotlivým ústiám dvoj skupiny umiestnených podľa stanovených pravidiel môže byť umiestnené ďalšie samostatné ústie lebo jednotlivé ústie dvoj skupiny vo vzdialenosti väčšej ako 5 m v horizontálnom alebo vertikálnom smere.

Konkrétne podmienky umiestnenia ústia dymovodu na vonkajšej stene budovy pre spotrebiče v zhotovení B a C s núteným prívodom spaľovacieho vzduchu alebo s núteným odvodom spalín sú zrejme zo znenia vyhlášky.

Odporúčanie postupu pri žiadosti o zriadenie a pripojenie ITZ

V prípade žiadosti o pripojenie odberného miesta, alebo o zmenu príkonu odberných plynových zariadení je nutné postupovať v súlade s platnými technickými normami a príslušnou legislatívou, hlavne energetickým zákonom a jeho vykonávacími vyhláškami.

Ďalej odporúčame, aby žiadateľ ešte pred prijatím rozhodnutia o odpojení sa od SCZT a zriadení vlastného ITZ konzultoval túto problematiku s odbornou organizáciou, alebo kvalifikovanou fyzickou osobou (napr. energetickým audítorom) a oboznámil sa so :

- zásadami racionálneho hospodárenia s energiou,
- možnosťou technického riešenia uvažovaného ITZ,
- investičnými a prevádzkovými nákladmi ITZ a porovnanie s SCZT,
- možnosťami financovania a hodnotenia ekonomickej efektívnosti prevádzky ITZ,
- so zásadami štátnej politiky v zásobovaní a koncepčnými zámermi v tejto oblasti na miestnej, resp. regionálnej úrovni,
- platnými technickými a legislatívnymi podmienkami,
- súčasnými ekonomickými podmienkami a očakávaným krátkodobým vývojom cien palív a energií,
- s vplyvom ITZ na životné prostredie.

Smernica bola schválená UMZ č. 748/9/2001 zo dňa 18.9.2001 a nadobúda účinnosť dňom 1.1.2002.

Ing. Vladimír MRÁZ
starosta MČ DNV